

Pesamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mariboru, Juričeva ulica št. 4, I. nadst. UPRAVA se nahaja v Juričevi ulici št. 4, priljubljeno mesto. Telefon št. 24. — 5725 poštelevnični zvezek št. 1.762.

Na naročila brez denarja se ne odloži. — Reklame se ne vrnejo.

Poštnina plačana v gotovini Cena današnje številke Din —75

TABOR

Pesamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1—.

"TABOR" izhaja vsak dan, razven nedelje in praznikov, ob 18. uri z datumom naslednjega dne ter stane mesečno po pošti D 10—, za naročnike D 18—, dostavljen na dom D 11—, na izkaznice D 10— izsmeti po dogovoru.

Naročila se pri upravi "TABORA" MARIBOR, Juričeva ulica št. 4.

Leto VIII.

Maribor, petek 22. aprila 1927.

Številka: 90.

SLS pod nobenim pogojem ne pride v vlado

Beograd, 21. aprila.

Vladni krogi se trenutno najbolj zanimajo za razširjenje nove vlade. Včeraj sta se tozadevno pogovarjala Vukičević in preds. radičev. disidentov dr. Nikić, ki bo najbrže prevzel ministristvo pošte. Demokratiški krogi tudi še niso pomirjeni. Zlasti hrvatski poslanci DZ še vedno ostro nastopajo proti vladi. — Nekateri poslanci so celo zagrozili z izstopom iz stranke. Enako razpoloženje vlada v radikalnih vrstah, zlasti med pašičevci, s katerimi se Vukičević nikakor ne more sporazumeti. Demokratiški krogi zatrjujejo, da SLS nikakor ne bo prišla v vlado, to pa zato, ker so klerikalci izdali opozicijo, v kateri je takrat bil tudi Marinković.

Masaryk v Beogradu

Beograd, 21. aprila.

Jutri bo prispel v prestolnico inkognito predsednik Češkoslovaške republike na povratku v domovino. Na kolidoru ga bodo sprejeli zastopniki vlade in diplomatskega zbora.

Snežni viharji v Črni gori

Cetinje, 21. aprila.

Včeraj se je vreme nenadoma spremenilo in sneg je zavel po vsej Črni gori tako močno, da je ves promet ukinjen. Vihar je divjal tako močno, da je v mestu Podgorica povzročil mnogo škode.

Zasedanje oblastnih skupščin v Zagrebu in Ljubljani

Včeraj je zagrebska oblastna skupščina nadaljevala ves dan proračunsko debato, ki je mestoma postajala jako ostra. Opozicija, zlasti pa samostojni demokrati so ostro napadali postopanje večine — radičevcev. Proti večeru pa je skupščina sprejela proračun.

Tudi ljubljanska oblastna skupščina poteka burno. Po dolgem razpravljanju je na današnji seji, ki traja še nadalje, večina sprejela proračun, dočim je opozicija glasovala proti.

Izredno zasedanje Društva narodov?

Ohtajenje odnošajev med Rimom in Londonom.

Berlin, 21. aprila.

»Vossische Zeitung« poroča, da nameravajo veslele sklicati izredno sejo Društva narodov, da se pogovorijo o italo-jugoslovanskem sporu, ki se je zadnje čase tako poostiril. Gotovo je, da je London nad Mussolinijevim postopanjem zelo ožglovoljen in da so se odnošaji med Londonom in Rimom zelo ohladili. Veslele z gotovostjo računajo, da bo Jugoslavija prosila DN za intervencijo, ki je DN ne bo moglo odreči, radi česar se tudi računa, da bo prišlo do izrednega zasedanja DN.

Dnevna kronika

Občni zbor Zveze trgovskih gremijev

Prihodnjo nedeljo dne 24. t. m. dopoldne se vrši v Ptuj letošnji občni zbor Zveze trgovskih gremijev, na predvečer pa predkonferenca delegatov in na to družabni večer v ptujem Narodnem domu. Po obnem zboru v nedeljo je skupni obed, na kar se vrši o-

Zasedanje mariborske oblastne skupščine

Maribor, 21. aprila.

Včerašnja popoldanska seja

Je trajala komaj dobro uro. Poročevalec fin. odbora dr. Veble je podal zgodovino sedaj predloženega proračuna, ki je izdelan na podlagi dogovora oblastnega odbora s centralno vladno glede prepustitve nekkih finančnih sredstev, zlasti za kritje onih panog, katere naj prevzame oblastna samouprava v celoti od državne uprave. Proračun izkazuje 50.624.635 Din rednih in 21.759.408 Din izrednih potrebščin, kritja nikičega.

Debata o proračunu se je v smislu dogovora načelnikov klubov odložila na danes. Predsednik je podal le še poročilo o konstituiranju skupščinskih odsekov, tajnik je prečital še na novo došlo predloge, nato je bila seja zaključena in nova napovedana za danes ob 8. uri.

Generalna debata o proračunu

Je trajala od 8. do 11. ure.

Prvi je govoril zastopnik kluba SDS dr. Baričević, ki je v daljšem govoru povdarjal, da večina skupščine z dosedanjim delom in zlasti s predloženim proračunom ni pokazala nobene inicijative. Proračun bi naj bil delovni program večine, izkazalo pa se je, da je samo prepis proračunov, ki so jih predlagali centralni vladni razni referenti velikega župana. Celo tako daleč je šla večina v svojem nemaru, da je v prvotnem predlogu pozabila na Prekmurje in Medjimurje. Nerečnost proračuna pa osvetluje zlasti dejstvo, da ne predvideva niti pare kritja. Zdi se nam kakor v gostilni, ki ima ogromen jedilni list, pa ne more z ničemer postreči.

Omenja še žalostne upravne razmere v Medjimurju, potrebo zlasti regulacije Mure in potokov. Ni proti predloženemu izkazu potrebščin, ne more pa dati zaupanja večini.

Posl. dr. Ogrizek (SLS) se čudi, da govori član SDS danes proti, dočim je njen zastopnik v fin. odseku priznal potrebo vseh postavk. Želi, da se ne bi z nestvarno kritiko škodovalo taktiki in s tem celi oblasti.

V osebnih pripombi izjavi dr. Baričević, da kritika ni ovira dela, ni pa stvar opozicije, da išče večini viro za kritje potreb.

Dr. Odič po daljšem uvodu z refleksijami o vidovdanskim ustavi, centralizmu, federalizmu in avtonomizmu želi složno delo za izgradnjo samouprave. Njegov klub (Radičevci) bo glasoval za predložen proračun.

Dr. Kečkeš (HPS) izjavi večini zaupanje. Želi složnega sodelovanja Hrvatov in Slovencev. Hvali, da so se sprejeli v proračun tudi potrebe Medjimurja, Upa, da Slovenci ne bodo delali v Medjimurju slovenskega vprašanja, kakor so nekateri Hrvati hoteli delati v Prekmurju hrvatsko vprašanje.

gled Mitra-templu, muzeja in graščine Herberstein z znamenitimi zgodovinskimi najdbami izza časa Rimljanov itd. Zato priporoča Gremij trgovcev v Mariboru vsem trgovcem tega okoliša, da se navedenega občnega zbora jo po možnosti tudi sobotnega družabnega večera v čimvečjem številu udeležijo. — Zvezni občni zbor je nekak vsakoletni kongres trgovstva Slovenije, ob enem pa naj velja naš številni obisk našim ptujskim kolegom, ki so sami izrazili tozadevno željo. Ker bodo po potrebi na razpolago avtomobili, prosim gremij, da se udeleženci javijo do sobote dopoldne v gremijski pisarni. Tudi za pronoščila v Ptuj v soboto zvečer je preskrbljeno. — Gremij trgovcev v Mariboru.

— Otvoritev novih brzojavov in telefonov v Gornjesavinjski dolini. Dne 13. oziroma 14. aprila t. l. so bile pri poštah Gornji Grad, Ksaverij v Savinjski dolini, Ljubno Luče pri Ljubnem, Mozirje, Rečica v Savinjski dolini in Sol-

Veliki župan dr. Schaubach izjavi na pripombe dr. Baričevića glede uprave v Prekmurju, da bo on storil vse, kar je v njegovih močeh, da se popravi.

Posl. Grčar (soc.) v daljših izjavah kritizira sestavo proračuna, ki ne vsebuje niti finančnega programa niti kritja. Tudi ekspozé poročevalca fin. odbora ni podal nikakega fin. programa naše oblastne samouprave. Uvideva, da stvar za Obl. odbor ni lahka, smatra pa za potrebno, da se najde vsaj nekaj realne podlage za finančno kritje. Samo na državo se ne moremo zanašati. Letos bomo mogoče kaj dobili, drugo leto pa morda že nič več. Za nerečne smatra postavne proračune glede zneskov, ki jih dolguje država okrajnim zastopom. Predvsem treba izgraditi samoupravo tudi v srezih, razpisati srezke volitve. Kritizira nesorazmerje med proračunom za kmetijstvo ter onim za obrt in industrijo. Priznava težave kmetijstva, ki leze v propast, ne smatra pa za dobro, da se favorizira en stan.

Posl. Hrastelj (SLS) odgovarja zelo razburjeno predgovorniku, očitajoč mu nerečnost kritike. Pri tem zaide na osebno polje ter nastanejo ostre kontroverze. Očita socialistom demagogijo. Posl. dr. Mühleisen govori v imenu nemške manjšine. Pravi, da se je v 8 letih izkazalo, da je nemška manjšina zvesta svojem geslu »staats- und volkstreu«. Zahteva kulturno avtonomijo. Hoče sodelovati v vseh vprašanjih državnega, zlasti gospodarskega življenja. Glasoval bo za proračun.

Posl. Petejan (soc.) v daljšem govoru kritizira postopanje večine, ki očita opoziciji demagogijo, dočim je celi proračun brez kritja največja demagogija. Glasoval bo za vse postavke proračuna, ne more pa dati zaupanja večini. Ostro reagira na opazko posl. Hrastelja glede posl. Moderndorferja. Ton, v katerem je govoril Hrastelj, je nedostojen in netakten.

Končno reagira na razne izjave govornikov še v zaključni besedi poročevalec dr. Veble.

Predsednik odredi pred glasovanjem 5minutni odmor, nato pa da ločeno na glasovanje: 1. predloženi izkaz potrebščin in 2. vprašanje zaupanja večini.

Za potrebščine izkazuje v predloženem proračunu, glasuje soglasno cela skupščina. Proti zaupnici večini — 6 poslancev, Radičevci glasujejo za zaupnico.

Skupščina preide na posebno debato ter se sprejme prvo poglavje, ki predvideva stroške za oblastno skupščino, oblastni odbor, uradništvo itd. v skupnem iznosu 2.537.390 Din.

Ob 11.45 uri prekine predsednik sejo, ki se nadaljuje popoldne ob 15.30 uri.

čava otvorene javne telefonatske govornice, pri poštah Ksaverij v S. d., Luče pri Lj. in Solčava pa tudi brzojavne postaje.

— Peca. Podružnica SPD v Mežici pri Prevaljah si je stavila nalogo graditi na planoti Kajzerci pod Kordežovo glavo svojo kočo. Do te koče bo vodila vozna pot. Že sedaj so se tega prostovoljnega kuluka udeležili mnogi člani, a drugi pridejo še na vrsto. Iz Polene pri Mežici se začne markirana pot, ki vodi čez Najbrža do Tomaževe koče in dalje čez Kajzerco na vrh. O Veliki noči je bil prvi del poti do Tomaževe koče že nadelan, a ko skopni sneg, ki ga od te koče naprej ravno ni malo, se bo delo nadaljevalo. In upanje je, da se bomo v jeseni vsi zbrali pri otvoritvi koče, da bomo raz naš koroški mejnik občudovali krasoto, ki jo nudi lep 2124 m visoki vrh. Iz Mežice se rabi do Najbrža 2 uri, dalje do Tomaževe koče 1 uro, do Kajzerce še 1 uro in na vrh Peca pet četrt ure, tako, da se v petih do šestih urah prav lahko vspe na njo. — Novo

Kino Apolo

Tel. 121

V četrtak zadnjikrat

Grofica Orlov

Petek: La Bohème

643 Lillian Gish — John Gilbert

turistovsko oporišče je velik korak k nadaljnjemu napredku in razvoju naše turističke, ki je v poprevratni dobi zadobila velik razmah. Mežiškimi planincem, ki so za povzdigo planinstva na koroški meji pokazali izredno požrtvovalnost in obilo razumevanja, želimo pri njihovem delu veliko uspehov.

— Dostava železniških vozov za prevoz lesnih pošilk. Generalna direkcija državnih železnic v Beogradu je odredila, da se mora prevoz in izvoz lesnih pošilk in drv za kurjavo v sedanjí sezoni pospešiti z vsemi sredstvi. V času jesenske izvozne sezone, t. j. od 1. sept. t. dalje bode dostavljala železniška uprava za lesne pošilke potrebne vozove šele tedaj, ko bode dostava vozov za druge sezonske predmete popolnoma zagotovljena. Interesenti se pozivljajo, da do pričetka izvozne sezone pospešijo nabavo in odpošiljanje lesa in drv za kurjavo. Železniška uprava ne bo upoštevala pritožb radi nezadostne dostave vozov za lesne pošilke v času izvozne sezone.

— Cesta Beograd—Zagreb. Jako velike važnosti za avtomobilni in vozovni promet je cesta med Beogradom in Zagrebom. Cesta je za tak promet sicer dobra, vendar pa jo bo treba še urediti, tako da ji eventualne poplave ne bi škodile. Zato se bo letos cesta popravila, najbolj med Stipom in Vinkovci, kjer ji voda največ škoduje.

— Madžari demantirajo. Madžarski ministrski predsednik grof Bethlen je včeraj zvečer oficijelno demantiral vesti, da je z Mussolinijem v Rimu razpravljao o vzpostavitvi monarhije na Madžarskem. Tudi prosvetni minister grof Klebelsberg je demantiral vesti o kandidaturi nadvojvode Albrehta za madžarskega kralja.

— Podpornemu društvu stepih Ljubljana, Wolfova ul. 12 so darovali: Dr. France Lokar, z neke kazenske poravnave 100 Din, g. Banko Ivan 50, Savinjska posojilnica, Zluc 100, Hranilnica in pos. Sv. Anton 25, g. Vukšinič Davorin, Vel. Nedelja 20, g. Banič Ivan, Brežice nabrano na nabiralno polo 316, Neimenovana Planina 125, Semig Ivan 100, Neimenovana Braslovče 20. Vsem plemenitim darovalcem najiskrenejša hvala. Odbor.

Mariborske vesti

Maribor, 21. aprila.

Sattnerjev zbor

V zadnjem poročilu smo čuli o postanku njegovega zbora, kakor tudi o njega duši g. P. H. Sattnerju. Danes pogledimo repertoar tega zbora. Repertoar obsega najbrže vse, kar je bilo pesem in najbolj moderno Hochreiterjevo, Premrlovo, Kimovcevo kompozicijo. Proizvajala maše Gruberja, Reunerja, Rheinbergerja in Dečelja. Mozart in Beethoven se družita z Mittererjem in Filkelem. Sattner in Jobst, Bunc in Gerbič. Foerster in Berver. sploh kdo bi vse našteval: skratka kar je lepega v slovenski in svetovni cerkveni literaturi — vse najdemo v repertoarju frančiškanskega zbora. Sattnerjev arhiv ima nad 300 letinskih maš — rabi pa samo eno tedensko uro za vaje. Vsak petek točno ob 6. do 7. ure so vaje — niti minute več in s tem Sattner izhaja. Čas se pa tudi temeljito porabi — in ne sprejmovi se nobene besede, ki bi bila odveč. Zanimivi so trije stereotipni Sattnerjevi stavki pri vajah, ki tudi zaležejo v polni moči. »Prosim pazite, da ne izgubimo časa s ponavljanjem!« — »Saj note znamo peti, pazimo tudi znamenja, saj je vse napisano!« — »V pianu se

izkaže zbor, vpitji znajo tudi drugod. In ko je v eni vaji, kvečjemu v dveh premeta in našudirana najtežja latinska maša, reče »fivela za nočilo!« in z zadovoljnim smehom na licu zapre partituro. Tak je Sattner kot dirigent. Pod njegovo taktirko je pel svoje dni Beteto, Rijavec, Križaj, pok. Drvota in vsak pevec s ponosom prizna, da je pel pod Sattnerjem in da se je pri njem ogromno naučil.

Tudi Maribor z zanimanjem in veseljem pričakuje nedelje, ko se mu bo prvič predstavil širok Slovenije znani zbor ob izvajanju velike Beethovenove C-dur maše v baziliki Matere Milosti (franc. cerkev). Ni dvoma, da bo Maribor pozdravil zaslužnega skladatelja in njegov idealni zbor s polnoštevilno udeležbo pri koncertu. Vstopnice pri g. Höferju in v Cirilovi prodajalni. Na dan koncerta pa pred glavnim vhodom.

m Himen. Na velikonočno nedeljo se je poročila v Ljubljani g. Lely Peške, hčerka višjega revidenta, rodom iz Maribora z gospodom Ninom Porta, veleindustrijalcem iz Coma.

m Danubius kvartet. K koncertu Danubius kvarteta, ki se vrši 23. aprila v veliki Unionski dvorani, piše »Grazer Tagespost« sledeče: »Dvakrat razprodano in dvakrat nadvse veselo. Ker pevci prav radi dodajo nekaj pesmic, jih občinstvo tem bolj ljubi. Vedno je veselo; bodisi da pojejo ljubko narodno pesmico ali pojejo Haydna, o lepi Donavi, ali ako »zatrobentajo« Goderl z Risotto in Parmesan melodijo železnice na Vezuv, posnemajoč italijanskega ju-naskega tenorja in Mühlendorfer za njimi caplja v globokem basu, bodisi da posnema epokega kučka itd. Vedno je veselo in občinstvo se od originalnih komikov kar ne more ločiti. Umetniki bodo s sabo pripeljali tudi klavir, znane tvrdke Kanzler, znamke Ehrbar. Vstopnice se dbe v predprodaji pri Josipu Höferju, trgovcu z glasbilo v Ulici 10. Oktobra.

m Tiskarski škrt. V velikonočni št. sta se nam vrinili v članku »Kaj pravi veda k nevarnosti jetnikov za okolico« dve pogreški, ki ju popravljamo: mesto 30% lizolove raztopine in da je 80% mehurčkov okuženih naj se glasi 3% l raztopine in razmeroma malo mehurčkov.

m Ambulatorno zdravljenje v splošni bolnici. Po odredbi ministrstva narodnega zdravja se bode odslej vršilo v splošni bolnici v Mariboru ambulatorno zdravljenje onih oseb, ki niso neobhodno potrebne bolniške oskrbe. V ambulatoriju se bode dajal svet in gotova zdravila brezplačno. Pravico do ambulatornega zdravljenja imajo vsi oni prebivalci mesta in okolice Maribora, ki se izkažejo z ubožnim spričevalom pristojne občine, potrjenim od davčnega oblaštva, da so sjeomašni in da niso včlanjeni ali svoji člani kake bolniške blagajne in zaposleni po poselskem redu. Ambulatorni pregled se bo vršil ob ponedeljkih, sredi in petkih od 16. do 17. ure v preiskovalni sobi sprejemnega oddelka splošne bolnice v Mariboru. Ambulatorij se otvori, čim prej me bolnica določena brezplačno zdravila, kar bo vodstvo pravčasno objavilo.

m Magdalenski park bo koncem meseca dovršen. Občinstvo se naproša, da ne kvari nasadov in zlasti ne pusti otrok tekati po zaselanih livadah, ker s tem pokvari porajajočo travo. Za deco je otroško igrišče na razpolago, tam se lahko poljubno giblje in igra. Upoštevajte trud in ogromne stroške, ki smo jih imeli, da vam ustvarimo nekaj lepega in ne kvarite izvršenega dela. Ako se naša prošnja ne bo upoštevala, bomo primorani poseči po najstrožjih sredstvih, da očistimo park pred poškodbami. — Olepševalno društvo za magdalensko predmestje.

m Pogreša se Josip Vedernjak, uradnik pri carinskem posredništvu Jaklič, ki je v torek zjutraj odšel iz pisarne, ne da bi komu povedal kam se je namenil. Žaloval je dopoldan in popoldan na grobu svoje soproge. Ker je vedno obupno tožil in neprestano govoril o svoji ženi se domneva, da je storil samomor ali pa da se mu je omračil um in da tava kje v okolici.

m Dva vrtnarja točaja priredi podružnica Sedjarskega in vrtnarskega društva za Maribor in okoliš in sicer: v ponedeljek dne 25. aprila: tečaj o vzgoji in oskrbovanju zelenjadi; v torek, dne 26. aprila, tečaj o oskrbovanju cvetlic. Teoretični pouk se bo vršil omejenega dneva od 9. do 12. ure na Srednji vinarški in sedjarski šoli, praktičen po-

uk pa od 14. do 17. ure na vrtu gosp. H. Steinbrennerja. Koroška cesta.

m Mariborsko podporno društvo za odpuščene kaznjence ima svoj letošnji redni občni zbor z običajnim dnevnim redom v soboto dne 23. t. m. ob pol 18. uri popoldne v konferenčni sobi moške kaznilnice v Mariboru. Vabilo se k udeležbi člani in prijatelji tega dobrodelnega društva.

m »Goriška Matica« je svojim članom za 1. 1926 poklonila potom žrebanja lepe dobitke. Vsak član je dobil v »Koledariju« številko. Zrebanje se je že vršilo in so dobili mnogi njih lepe dobitke. Za 42 številke pa se še niso prijavili dobitelji. Ker ima »Goriška Matica« v Mariboru okrog 200 članov, prinašamo dotičnih 42 številke, da lastniki srečk dvignejo dobitke. Številke so sledeče: 1. 8985, 3. 13740, 4. 12928, 5. 14703, 7. 5607, 8. 5568, 10. 13632, 11. 5038, 12. 14408, 13. 11110, 14. 12679, 15. 11501, 16. 14786, 17. 8939, 18. 6015, 19. 13947, 21. 14508, 22. 8167, 24. 9310, 25. 13410, 26. 7583, 27. 10410, 28. 8738, 29. 3076, 31. 7121, 32. 14, 33. 12209, 34. 14742, 35. 316, 37. 12044, 38. 755, 39. 5273, 40. 4715, 41. 636, 42. 13373, 43. 6602, 44. 57, 45. 11207, 47. 6642, 48. 9138, 49. 1826 in 50. 467. Dobitniki naj se požurijo. Med temi je še glavni dobitnik za 500 lir t. j. skoraj 1500 Din! — Ob enem bi bilo dobro da bi se priglasili tudi člani za 1. 1927. — Poverjenik: Josip Cijan.

m Hotel »Halbwiß«. V soboto zvečer »Pohorska godba«. V nedeljo jutranji koncert Pečnik. V slučaju lepega vremena koncerti na vrtu.

m Širom Slovenije že itak dobro znana in slovita Prva dalmatinska klet v Mariboru, Mesarska ulica 5, je danes prejela veliko pošiljatev garantirano pristna močna in v splošnem najboljša, kar se v Dalmaciji prideluje, črna in bela vina z otoka Visa (Lissa) več v današnjem oglasu.

m Če hočete videti prvovrsten vari-etni spored obiščite Veliko kavarno. 641

O važnosti Slovenije za evropski promet

Iz predvelikonočnega predavanja gosp. glavarja Domicela v Ljudski univerzi.

Ne da bi prigorjvali pomenu omenjenega predavanja moramo ugotoviti, da mu »mile zvezde sijale« niso: predavanje je bilo nastavljeno na Veliko sredo, ko so že nastopile počitnice, in bilo je pred njim par jako živahnih večerov, po katerih se človeku pač zahoče, malo odmora. Potem pa je tema o prometu že sam po sebi tak, da nima preveč privlačnosti, da je nekako le za strokovnjake — kaj čuda da je bilo poslušalstva le pičlo število. Ali še od tega pičlega števila jih je le nekoliko prišlo »na svoj račun«. To pa zato, ker naslov predavanja ni bil pravi. Glasiti bi se imel: »Geografska važnost slovenskih dežel za promet v Evropi« — in tako jih je bilo še od teh, ki so prišli, nekoliko razočaranih, saj niso dobili tistega, česar so pričakovali. Nadalje pa niti predavanje samo ni bilo prav pripravljeno, slike — razen risb — so bile prav slabe, luč je bila slaba, ker aparat odpoveduje, in vrhu vsega še predavatelj sam ni bil prav disponiran. Vse to navajamo, da se vidi kolikiga aparata potrebuje tako predavanje ako najspolnivo namen, in kako je treba našo hvalevredno inštitucijo »Ljudsko univerzo«, podpirati, ako naj prav vrši svojo nalogo. — Kar se tiče vsebine predavanja moramo reči, da mu je bila snov za en večer preobsežna. Posebno še, ker so se obravnavale stvari, o katerih je še malo kdo razmišljal, pa so bile torej poslušalcem večinoma nove, zaradi česar bi imelo biti predavanje bolj poučno ter ne tako akademsko. Tudi bi bil g. predavatelj bolje storil, da je manj pozornosti posvetil jezikovnemu partu, a več pravi temi, ki je bila v tako kratko odmerjenem času ob tako veliki snovi nehoté prikrajšana, tako da nekateri zadnjega smisla predavanja še niti umeli niso.

V nastopnem naj podamo o vsebini, ki, kakor je predavatelj dejal, obsega »stare stvari z novih vidikov spravljene v sintezo« — bistvene poteze, ker je stvari v prilog, le želeli, da se o njej še porazpravlja, saj obeta biti za orijentacijo naše prometne politike nekaj večje važnosti. V to svrhu nam je predavatelj stavil potrebne podatke na razpolago in jih prinašamo v izvlečku. — Predavatelj je poudaril, da v izvlečku je vidik, s katerega zre na prometni problem geografski politik — mi bi rekli: geopolitik, — drugi kot vidik inženir-

jev: letá zre na prometno omrežje kot na nekaj, kar je treba po potrebah sedanjosti spopolnjevati in dopolnjevati oni pa vpoštevati in priznava sedanje prometno omrežje soloh le v toliko, v kolikor odgovarja ponaravni podstavi (napravljeno) prometa, t. j. strukturi ozemlja, ter zakonom prometa, ki senaj na to strukturo aplicirajo. Očito je, da vidik geopolitikov v naši dobi, t. j. v dobi novih državnih tvorb, ne sme ostati nevpoštevan — tudi naše prometno omrežje treba po tem vidiku revidirati. — Kaj je bistvo prometa, njega pomen, njega naloga? — Promet je za društvo konstitutivnega značaja: brez prometa ni združbe niti dveh v tovarišijo, kaj šele združbe vseh okrajev v državo (država) je po predavateljevo »družava« brez prometa ni občevanja, brez občevanja ni občestva, ni javnosti, brez prometa ni skupnega javnega življenja, ni civilizacije. Promet je nastal tedaj zaradi tega, ker je za javno življenje neobhodno potreben. Ali je nastal tudi zato, da se skupno življenje vrši in vzdrži čim boljše in čim bolj napreduje. Treba se je samo ozreti na državo kot vrhovnega reprezentanta narodne združbe, pa se uvidi, da je res tako. Iz katerega konkretnega vzroka se so okraji (plemena) združili v državo? Odgovor: Ker se vsak zase niso mogli niti ohraniti, niti uspešno braniti, kaj šele da bi uspešno napredovali. Iz te istine izvira namen države:

Država je vsvarjena za boljše ohrambo, za boljše napredek in za čim boljše obrambo obojega. Deviza: »Vsak zase, Bog za vse« je antidržavna deviza, ki je mogoča le tam, kjer država svoje naloge prav ne izpolnjuje. — In katero tega trojega — obrambo obojega — je napredka — je podlaga vsemu? — Podlaga vsemu je ohramba. — V državi reprezentira ohrambo narodno gospodarstvo: — leto se odnaša do nar. kulture (ki je zopet reprezentant napredka) — kakor telo do duše. Če pa se povprašamo, kaj je narodno gospodarstvo, vidimo, da je to zveza posameznih gospodarstev, ki služi namenu, da se potom nje državljani boljše ohrani, in to s tem, da eno gospodarstvo drugo podpre, kar se stori z zamenjavo gospodarskega odvisnega blaga (dobin). Ta zveza pa, kakor nobena druga, brez prometa ni mogoča — promet je tu »premet« blaga od gospodarstva do gospodarstva. — In kar se tiče duše države — narodne kulture — je gotovo, da tudi nje prometa nikdar ne bi bilo, saj promet je tu premet duševnega blaga od človeka do človeka (pravzaprav od rodbine do rodbine) v kraju in času (tradicija, izročilo ustno in pismeno). — Slednjič obrambo reprezentira državna narodna obramba, in da tudi te ni brez prometa, se razume samo po sebi. — V vseh treh primerih t. j. za nar. gospodarstvo, za nar. kulturo, kakor za obrambo obojega, je treba prometa — »premeta« — človeka samega, ali ta promet je šele sekundarnega pomena, njega naloga je, da promet blaga, — duševnega in telesnega — podpira. Tako vidimo, da je promet tisto, kar naredi »družavo« državo: brez prometa ni okupacije dežele, brez prometa ni nar. gospodarstva, brez prometa ni nar. kulture, brez prometa ni obrambe navedenega. Posebno je za podlago vsega, za nar. gospodarstvo, promet konstitutivnega pomena, in lahko se reče, da je država po svojem nar. gospodarstvu in zatorei sploh — ustvarjena šele tisti hip, ko je združeno zadnje hribovsko zaselje z vsemi drugimi kraji države: »Naša država je dozdaj šele — na papirju!« — Nar. kultura in nar. obramba se razvijata (to se pravi se organski razvijeta) na podlagi nar. gospodarstva in paralelno z njim sama po sebi. — Definicijo prometa si na podlagi navedb naredi lahko vsak sam.

Nadaljevanje sledi).

Narodno gledališče

REPERTOAR.

Četrtek, 21. aprila ob 20. uri »Logarjeva Krista« ab. C.
Petek, 22. aprila ob 15. uri »Za narodov blagor«. Dijaška predstava. Pri najnižjih cenah.
Sobota, 23. aprila ob 20. uri »Lepa Helena« ab. C. Kuponi, Zadnjikrat, Gostovanje ge-Poličeve.
Nedelja, 24. aprila ob 15. uri »Učiteljica«. Kuponi, Zadnjikrat. Znižane cene. — Ob 20. uri »Logarjeva Krista«. — Kuponi.

Gostovanje ge-Poličeve v Mariboru. V soboto, 23. aprila gostuje ljubljanska operna pevka gospa Štefka Poličeva zadnjikrat v opereti »Lepa Helena«. — Opozorjamo na to gostovanje priljubljene umetnice s pripombo, da bo to zadnja predstava te vesele Offenbachove operete.

Razpis maribor. opernega abonmana. Ker je odziv doslej jako pičel, a hoče uprava storiti vse, kar je v njeni moči, da ohrani Mariboru opero, se podaljša prijavni rok do 25. aprila. Ta abonma je neodvisen od dramskega, ki se razpiše v jeseni. Velja za 15 poljubnih opernih predstav in stane: lože po 2400, 2100 1500; parterni sedeži po 450, 400, 350; balkonski po 450, 400, 250, 200; galerijski po 200, 150, 115. Uradniki imajo znaten popust od teh cen, abonma pa se lahko plačuje v obrokih.

Sokolstvo

o Telovadce starejšega oddelka Sokolskega društva v Mariboru se tem potom pozivlja, da točno prihajajo v telovadnico ob določenem času. Vaditelj.

Sport

: ISSK MARIBOR - NOGOMETNI ODSEK. V petek, 22. t. m. se vrši ob 20. uri pri »Zamorcu« sestanek vsega članstva. Pozivam člane, tudi juniorje, da se sestanka polnoštevilno udeležijo, zlasti pa prvo moštvo. Točno! — Tainik.

: Nastop težkoatletov v Ljudskem vrtu. Pred leti se je naše mesto zelo zanimalo za rokoborbo in boksanje. Takrat so se rokoborbe vršile dnevno v raznih cirkusih. Po dolgem premoru bomo imeli v nedeljo zopet priliko, da vidimo težke atlete v borbi. TSK Merkur je pridobil za nedeljski nastop najboljšo moči, znane atlete, ki jih pozna inozemska in tuzemska sportna publika. Zanimiv Program, ki ga bodo izvajali atleti, gotovo zasluži, da občinstvo polnoštevilno poseti atrakcije. Pričetek je ob 15. uri na igrišču ISSK Maribora. Po nastopu atletov se vrši prvenstvena tekma med TSK Merkurjem in SD Rapidom. Vstopnina velja za obe prireditvi.

Kino

KINO „APOLO“

Od ponedeljka 18. do vključno četrtega 21. aprila silno napet film

GROFICA ORLOV.

Spisal Pierre Benoit. Rusko-francoski vefilm ljubezni. junaštva, razkošja in sijaja. — Kolosalni uspehi v vseh vele-mestih.

„GRAJSKI KINO“

predvaja od torka 19., do petka 22. aprila 1927

»PRAŠKI ŠTUDENT«.

Velikanski filmski roman po znamenitem delu Hanns Heinz Ewersa. Film ogromne kvalitete. Oba dela hkrati. Film setrazacij, film ljubezni, pustolovščine itd.

Enodružinsko hišo 638

z velikim vitom sredi mesta proda za 120.000 Din Petek, Maribor, Lattenbachova ul. 19

Upodni nakup!

Volneni deleni od Din 18.—, blago za letne obleke od Din 10.—, vse vrste svil je od Din 40.— kakor tudi sukno za hirmance od Din 26.— naprej priporoča najceneje turka J. TRPIN, Glavni trg.

ČEVLJE ročno delo kupite in naročite po meri po najnižjih cenah pri FRANC NEUBAUER, gornja Gospodarska ulica 33, Maribor. 631

Prva dalmatinska klet v Mariboru, Mesarska ulica 5

od danes naprej toči ravnokar prispelo garantirano pristno črno in belo dalmatinsko vino z otoka Visa (Lissa) 14% Mallig stopinj alkohola, dnevno se pečejo vsakovrstne morske ribe po brezkonkurenčno nizki ceni. Vsak petek se prodajajo sveže morske ribe. Istotam dobite dalmatinsko oljčno olje. Poskusite, da ste prepričani. Se priporočam

Jos. Povodnik.